

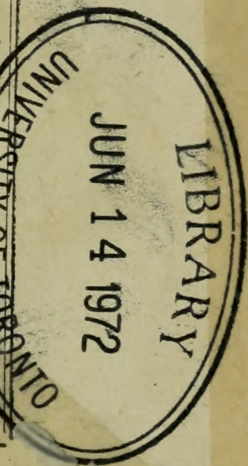
Ḫāḳānī Meḥmed

Ḥilye-i Ḫāḳānī

حلیهٔ خاقانی

بسم الله الرحمن الرحیم

بسمله ایله ایده لم فتح کلام   فتح اوله تا بو معمای بنام
کوسترر آینه سی بسمله نك   حلیهٔ پاکن اووجه حسنك
بیلین شوکت بسم اللهی   اکلمز سرّ کلام اللهی
اولمسه بسمله رسمی ممدود   جنس اشیاده اولورمیدی وجود
مرغ وش بال آچه مز حاصلی سوز   نیم بسمل کبیدر بسمله سوز
باغ وحدتده نم لطف ایله پر   کوییا بسمله بر سنبلدر
نظر ایدن کشی بسم اللهه   بکزدر جیش رجال اللهه
کوره عزتله سطور مصحف   قرشوطورر اکا کویا صف صف
[ب]ارك الله زهی سرّ لطیف   بولور انکله شرف نظم شریف
ا[بتـ]داسنده اولان باسی انك   باشلری تاجیدرر اسمانك
سـ[ـیـ]نی درسوسن باغ ملکوت   میمیدر غنچهٔ شاخ جبروت
لفظهٔ اللهی آچلمش کلدر   یر یر اعرابی اکا بلبلدر
[…]مك اولدوغنه لطفی عمیم   کوسترر هیئت رحمن ورحیم
او[لـ]دوغیچون طرف حقه دلیل   سرّینه تاج ایدر انی تنزیل
[…]دوکیچون ره وحدتده علم   اوستی یاننه الورلوح وقلم
[…]چدوغیچون درفیاضی اکا   باشی اوستنده یر ایلر طه
فکر ایدرسك او حروف ممدود   اولدی سرحد اقالیم شهود

صنا سن روح ایله جسم اولمشدر　　درحکمتده طلسم اولمشدر
یولی کیمشدر او شمشیر آسا　　ماوراسینه وارلمز قطعا
عقل چاپك حرکاته انجق　　رخصت اولسده دکین ویرمش حق
برسبی قامته بکزر مثلا　　دیه‌مز کیمسه دل آچوب اکه لا
ناظر اولسك اکه آیینه مثال　　کورینور عارض لطف متعال

در توحید حضرت باری عز اسمه

حمد اول اللهه که یکتادر اول　　دخی دانا وتوانا در اول
اکه مخصوص ومسلم درهم　　موبمو جمله امور عالم
متصرف اودر اشیایه تمام　　نه خواص آره‌ده هرکز نه عوام
کمتر احسانی سعادت تاجی　　تاجداران جهان محتاجی
براولور ایلیجك عدل ظهور　　درلطفنده سلیمان ایله مور
نطق حال ایله رموز اشیا　　ذوالجلال اولدوغن ایلر ایما
فیض انعامی قومز کیمسه‌یی آج　　اول مبرا آکه دنیا محتاج
بوطقوز قات فلك بی تمثیل　　کبریاسینه کوره شیء قلیل
اقتضا ایلر او وحدانیت　　واقعا کبر وجلال وعظمت
انی درك ایده‌مز ادراك فحول　　ایره‌مز قدرتنه فهم وعقول
کیف وکمنده اوزاتمه سخنی　　حاصلی کندو بیلور کندوسنی
بحر انکاره دوشوب چکمه امك　　نکتهٔ چون وچرادن ال چك
کیمش آتمشدر انی ایتمه جدل　　تیغ لا یسئل عما یفعل
عجز ایدر هر بری بحث قدره　　حس خمسه ایله عقول عشره
نقد عرفانی بیلنلر کامل　　ماعرفناك دیمش الحاصل
قدرت صنعن ایدرلر اثبات　　پرده کوکده بو سکون وحرکات
حادثات فلکه ولسه نظر　　قدم ذاتنی ایجاب ایلر
هیچ نقل اولمسه ده عقل سلیم　　حکم ایدر کاوله براستاد علیم
نیجه بیك سعی بلیغ ایتسه انام　　کنه ذاتنه ایرشمز اوهام
لایق اولدر که همان سالك راه　　دیه لا نعبد الا ایاه
ماحصل اول شه ملك ازلی　　مالك سلطنت لم یزلی

عالم سرّ خفیات جهان
كوس وحدت زده دریكتاسی
یعنی سلطان سراپردهٔ غیب
كنج پنهان كبی تا اوّلدن
طاعت انس وملكدن یعنی
اقتضا ایتدی منزّه ذاتی
ایتدی اولدمده همان عشق ظهور
سودی اول نوری حبیبم دیدی حق
اكه تسخیر اولنوب ملك شهود
طولدی آوازهٔ احمدله جهان
نظر ایتدكجه اكا رب غفور
دوكلوب عالم ارواحه اودر
ینه بر دفعهٔ اخراده خدا
ایلدی غرق عرق انی حجاب
قطره سندن انك استاد ازل
برنظر قیلدی مهابتله اكا
ابر لطفی اولیجق دریا بار
ایلدی صكره انك ایزد پاك
صولجان یدقدرتله همین
اولدیلر كتم عدمدن موجود
ظاهر اولماغله مرأت شهود
چكدی پس صفحهٔ ایام قضا
جمله نك اوّلیدر ختم رسل
ایلدی جوهر ذاتن بالذات
هب بومعنای بیلورلر عرفان
نصب اولوب كافهٔ عالمله اول
توغ طه ایله اول سرور وان

واقف جملهٔ ذرات نهان
داور عالم بی همتاسی
حاكم وعادل بی علت وعیب
ذاتی فردّیت ایله قائم ایكن
شان اعلاسی ایكن مستغنی
سبب خلقت موجوداتی
اولدی القصه هویدا برنور
اولدی دیدارینه عاشق مطلق
عزودولتله كلوب بولدی وجود
ایلدی عشق الهی غلیان
درلدی شرم وحیادن اول نور
اولدی هر قطره سی بر پیغمبر
باقدی افراط محبتله اكا
كل پر ژاله یه دوندی او حباب
ایتدی بر كوهر شهوار اوّل
اریوب اولدی او كوهر دریا
موجلر ظاهر اولوب چقدی بخار
كفنی خاك وبخارین افلاك
كلدی میدانه بوكز كوی زمین
بوقدر ملك وملك بولدی وجود
امر اولوب جمله ملك قیلدی سجود
خامهٔ دست قدرله طغرا
دیدیلر انك ایچون مأخذ كل
رب عزت سبب مخلوقات
فرعدر غیری بودر اصل همان
جانب حقدن اودم اولدی رسول
علم آسا صالنوب كلدی همان

اظهار معذرت وطلب مغفرت

یا الهی کرمك مبذول ایت   عذرین افتادهلرك مقبول ایت
قیلمه دردِ اهلنی ای فرد صمد   هیبت ثُمَّ رددنا ایله رد
قدرتك وصفته طاقتلری یوق   نیلسونلر فقرای مخلوق
لیعه ایتسون بر آلای مورسقیم   ملك العرش عظیمی تعظیم
خاندانینه رسولك اما   التجا ایلیوب ای بار خدا
یتسه لطفکدن اومرغفرانی   موردن کمتر اولان خاقانی

درنعت حضرت سلطان انبیا علیه صلوات الله سبحانه وتعالی

حقه منت اوشه ذو الحسبك   یعنی پیغمبر عالی نسبك
ایلدی مقدم فرخ فالی   پایهٔ آل قریشی عالی
هیبت دبدبهٔ کوس نبی   کسدی عرق نسب بولهبی
ای کوکل عاشق لایعقل ایسك   بادهٔ وحدت ایله قانزل ایسك
ماسوی اللهی دلکدن سلب ایت   وادیٔ نظمه بو اسلوب ایله کت
باشله نعتینه نبی حرمك   محرم حضرت اولان محترمك
اول مه چارده ثم دنی   آفتاب افق او ادنی
مست مدهوش می ناز جمال   شمع فانوس شبستان وصال
حاصل حوصله آموز فلك   کامل معرفت اندوز ملك
رافع رایت دین وایمان   ناظم سلسلهٔ امن وامان
قسمت نحن قسمنا ده بیله   آکلن اسم ابو القاسم ایله
شاه کونین امام الحرمین   نور بی شین ونبی الثقلین
باشنه کیدی لعمرك تاجن   آلدی معمورهٔ علمك باجن
اولدی بو قبهٔ پرصیت وصدا   حشره دك مبحث شرع غرا
مظهر حق ایکن اول صنع جلیل   دخی نابوده ایدی جبرائیل
حق رسول ایکن او سالاروفی   آب وکلده ایدی دخی جسم صفی
امر کندن یوغیدی صوت سخن   اول خدا ایله تکلمده ایکن
ایلمش ذاتن اودمده مرسل   کار فرمای ازل عز وجل

كلدن داخى عدمدن آدم
اوقومز كن اوخليلك خلقى
اكا امى لقب اولمق محضا
نيجه امى كه كتبخانهٔ حق
اول ظهور ايتمك ايچون رب عباد
جمله دن ويردى اكا استغنا
قيلدى مسجود ملك اول جسدى
بوقدر رتبه صفى اللهه
بوقدر نعمت بى منت رب
ذاتنك قوت استعدادى
كلدى اول فارس شاه لولاك
سرنكون ايلدى سركشلرى هب
خرق عادت ايله اول معجزه لر
ويرديلر مجلس كفرى باده
يولدى تنزيلده چون نطق رسوخ
انجلاسى دخى يا قدقده فتيل
ايتدى انفاس نفيسيله اوشاه
طاقدى اول داور جمازه سوار
يوريدى محمل مه كوكبه سى
توغ دين ايتدى صفا ايله خرام
چرخه عكس اولدى اودم ماه كبى
كوردى منشورينى خير البشرك
صلواتيله اولور غلغله لر
پايهٔ قدرى كبى دولتنك
چرخ انجمله اولوب هم پيوند
متصل حقله همراز اولسون
توغ شرعى ايريشوب افلاكه
اكا دردى نبى الاقدم
ايتدى ملزم علماى سلفى
اولدوغندندر ام الاشيا
اولدى تأليفى ايله مستغرق
آدمك ايتدى وجودين ايجاد
التفات ولقد كرمنا
نكتهٔ طينت آدم بيدى
بوتقرب اول الودركاهه
احمدك شاننه تعظيم ايدى هب
اولدى احياسنه كونك بادى
قويدى آتشكدهٔ فارسه خاك
نابديد اولدى صناديد عرب
لات وعزايى ايدوب زير وزبر
شك وشركى قومدى دنياده
كتب منزله اولدى منسوخ
سوندى قنديل زبور وانجيل
حكم تورات يهودايى تباه
سرينه اشتر چرخك افسار
طوتدى عالملرى بانك جرسى
ايردى عيوقه لواى اسلام
لمعهٔ مشعلهٔ مطلبى
دفترين دوردى فلك شور وشرك
بام افلاكده شب تا بسحر
حدّ پايانى وار مدحتنك
قائم اولدقجه بونه طاق بلند
قرب وصلتده سرافراز اولسون
همسر اولسون علم لولاكه

یعنی بالذات اکا خلاق انام
جمله اصحاب ذوی الاکرامه
حضره دك اوله صلات ایله سلام
باخصوص اول ره تحقیقه رفیق
دخی اول محتشمان ازلی
هم ایکی نخل کل آزاده
دائما مظهر احسان اوله لر
کندو لطفیله علیم وعلام
ایده اول طایفه یی بالا کال

ایتسون انواع تحیات وسلام
جمله اول مجمع سعد انجامه
کذر ایتدکجه شهور واعوام
ظل حق حضرت صدیق عتیق
عمر وحضرت عثمان وعلی
ایکی پاکیزه نسب شهزاده
زینت روضهٔ رضوان اوله لر
ایلیوب نیجه درود ایله سلام
غرقهٔ قلزم انوار جمال

﴿ افتتاح کلام حضرت سید الانام صلوات الله وسلامه علیه وعلی آله العظام ﴾

سنده ای شاه سلاطین افکن
نیجه تعریف ایده یم اوصافك
سنی حق آینهٔ ذات ایتدی
ایده مز آیت حسنك تأویل
بوس نعلکدن ایر عرشه شرف
انبیا عاجز ایکن مدحتکه
بن نه خاکم که بساطکده مدام
مور مدح ایتدی سلیمانی بنم
بنده اول مور قدر طاقت یوق
بو غبار قدم آل عبا
سن سلیماندن ایسه اشفق سن
عالم معرفتك اعلی سن
شب معراجده کی وحدت ایچون
باقمه نقصانمه احسان ایله
مطلقا غصه دن اطلاق بیور
حلیه کی مشکل ایکن شر وبیان

نعت لولاکه لیاقت وار ایکن
نیجه شرح ایلیه یم الطافك
ذات یکتاسنه مرآت ایتدی
بو قدر فضلی ایله میکائیل
زیر رانکده براق ورفرف
اولیا قاصر ایکن خدمتکه
ایلیم نطقه کلوب بسط کلام
شرم جرمدن آچلمز دهنم
حاصلی مدحتکه قدرت یوق
موردن خوردر الحق اما
شبهه یوق مظهر لطف حق سن
رسلك اکرمی سن ارحمی سن
بی جهت کور دوکك اول طلعت ایچون
عفو وغفرانمی فرمان ایله
صلحا سلکنه الحاق بیور
ایلدم آنی بقدر الامکان

متوکل اولوب اول سلطانه || باشلدم وصفکه حکستانه

روی عن علی ابن ابی طالب رضی الله تعالی عنه انه قال قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ﴿ مَنْ رَأَى حِلْيَتِي مِنْ بَعْدِي فَكَأَنَّمَا رَآنِي وَمَنْ رَآهَا شَوْقًا إِلَيَّ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ النَّارَ وَيَأْمَنُ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَلَا يُحْشَرُ عُرْيَانًا فِي يَوْمِ الْحَشْرِ وَالْقَرَارِ وَفِي رِوَايَةٍ عَارِيًا يَوْمَ الْحَشْرِ ﴾ صدق رسول الله صلی الله علیه وسلم

بو حدیث ایدر بو در قول اهم
نیجه پاکیزه معنادن صکره حلمه
حلیهٔ پاکیم کورسه بنم
کوردو کنجه متشوق اولسه
آرزو ایتسه یوزم کورمکه اول
آتش دوزخ اولور اکه حرام
فتنهٔ قبردن اول مرد خدا
دخی حشر ایتمیه عریان آنی حق
انی حرز ایلسه بر اهل سفر
بور وایات کثیر البرکات

یعنی الله تعالی اعلم
فخر عالم دیدی بندن صکره
اوله کورمش کبی وجه حسنم
حاصلی حسنه عاشق اولسه
قلبنه نشوهٔ حق ایتسه حلول
ایلر اکرام ایله فردوسه خرام
یوم میزانه دک امن اوزره اولا
اوله غفرانسه حقك ملحق
ضرر ایرمز اکه دیر پیغمبر
بویله نقل اولدی علیدن بالذات

مقالهٔ خواص حلیهٔ خاص الخاص

مشعل قافلهٔ اهل یقین
دیدی بو حلیهٔ عالی جاهی
لجاء دن وسوسهٔ خاتمه دن
ایده حق جمله بلالردن امین
اولدوغی خانه ده فقر وغم وبیم
حج واعتاق ثوابن هر آن
مبتلا اولمیه امراضه تنی
قدم اورنجه دیار عدمه

حضرت شیخ جهان صدر الدین
کیم که یازوب نظر ایتسه کاهی
آنی حفظ ایلیه ذوالفضل ومنن
پر بلا اولسه اکر روی زمین
اولمیه کرمیه شیطان رجیم
اکه احسان ایده دادار جهان
رخنه دار اولمیه برج بدنی
اولمیه اکه مسلط ظلمه

شرّ دنیا وعذاب عقبا || آکا یاقلشمیه دیر اجمالا

حکایهٔ هارون الرشید درخواص حلیهٔ شاه رسالت

افتخار خلفای عباس — یعنی هارون اوشه نکته شناس
مکر آوازهٔ عدل ودادی — باغ عدل ایتمش ایدی بغدادی
برسیه پوش فقیر ایردی اکا — دیدی بر تحفه کتوردمکه سکا
سلطنت تاجی دکرهر نظری — سلفك کورمدیلر اول کهری
پس تواضعله اول استاد سخن — چیقاروب کوشهٔ دستارندن
برورق صوندی الینه بی باك — کانده یازلمش ایدی حلیهٔ پاك
نظر ایتدکجه اکا شاد اولدی — قید اندیشه دن آزاد اولدی
کویا مالك اولوب دنیایه — ایردی برپایهٔ بی همتایه
شولقدر ایتدی اودرویشه عطا — کیم انی ایتمشیدی خلفا
بذل ایدوب کیسه لر ایله کهری — ویردی خروار ایله هم سیم وزری
ارقه سندن چیقاروب اودانا — جوهری جامه سنی ویردی اکا
اول کیجه واقعه ده کوردی رسول — تا سراپرده سنه ایتدی نزول
دیدی بیك لطفله کیم یا هارون — چونکه حلیه م کوروب اولدك ممنون
باکه تعظیم ایدوب اجلال ایتدك — کندوکی لایق دیدار ایتدك
اول فقیر اولدی عطا کیله غنی — بنده مسرور ایده یم شمدی سنی
رب عزت بکا فرمان ایتدی — مژده لر ایلدی احسان ایتدی
دیدیکم حلیه کی شاد اوله کورن — حرز جان ایلیه آنی کتورن
آخر الامر اولیجق روز وقیام — جسمنه نار جحیم اوله حرام
اول کشی چکمیه باجمله عذاب — نه بودنیاده نه عقباده عقاب
لایق دولت دیدارم اوله — دخی شایستهٔ انوارم اوله
ارتباط ایده لی جوهرله عرض — قصه دن حصه در القصه غرض
سابقا ایتمز ایمش اهل خرد — حلیهٔ پاك ایله دن سائلی رد
دخی آنکله شفاعت طلبی — مقصدك اکثر اولورمش سببی
بومرادا اولمغه برآلت ایمش — مورث دولت ایمش رفعت ایمش

اکا اقبال ایدوب اقبال اهلی — قالدن حاله کلور حال اهلی
معرفت قدرینی عرفان اکلر — حکمت نظمنی لقمان اکلر
خیری مناع اوله اهل فضول — رد ایدر آنی شفاعتده رسول

فهرست نامهٔ نامی نبی اتهامی علیه افضل الصلاة والسلام

واصل اولنجه اصح خبره — وزدم اولدی کتب معتبره
هر روایت که ثقاتك اوله اول — سلف ایتمش اوله لر آنی قبول
اخذ وتسطیر ایدوب ایتدم اخراج — اوله تا علت عصیانه علاج
باعث مغفرت حضرت اوله — سبب پایهٔ امنیت اوله
بونی ای جملهٔ مخلوقه مطاع — ایلرم واسطهٔ استشفاع
اومرم ایده بنی اهل جنان — یمن اوصاف نبی العدنان
هم نجاتیه برات اوله بنم — سیئاتم حسنات اوله بنم
دخی حشر ایلیه اول رب غنی — آنی دنیاده کورنلرله بنی
تا که بو قلعهٔ نه بارودە — ظل عدلنده اولم آسوده

کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ازهر اللون

اتفاق ایتدی بومعناده امم — ازهر اللون ایدی فخر عالم
یوزینك خالص ایدی آغی قتی — رخلری صاف ایدی صافی صفتی
رنك رویی کل ایله یکدل ایدی — کل کبی قرمزی‌یه مائل ایدی
قالمشدی یوزینی نور سرور — سورهٔ نور ایدی یا مطلع نور
مصحف حسن ایدی اول وجه جمیل — خط رخساره‌سی نص تنزیل
کون یوزندن اوتانوب آب حیات — مسکن ایتدی وراء ظلمات
وجه براقنك اصحاب صفا — حمرتی غالب ایدی دیر حتی
کوکده اولمشدی اوروی رنکین — شمع جمع حرم علیین
اکه ویرمشدی کمال زینت — کاتب چهره‌کشای فطرت
عرق آلود اولیجق اول سلطان — کل پر ژاله‌یه بکزردی همان
هم دیمشلردرر اشراف الحق — عارض پاك عرقناك اولیجق

دانهٔ در کبی رونده دری خوشنما ایلر ایدی اول کهری
شمع رخساری دونر دی ماهه ایکی قندیل ایدی عرش اللهه
عطر خوبیله پر اواوردی مشام بوی مشك ایدی یا خود عنبر فام
د رلسه اول کل کلزار سرور جوش ایدردی سنان قلزم نور
نته کیم شعلهٔ شمع خاور برق اورردی رخ پاکنده اودر
اولوب انوار رخی ایکی علو درو دیواره صالردی پرتو
برك کل کبی اورری نیکو درلدو کنجه اولوردی خوشبو
کوردی کوثر عرق کلبوین نیجه آقتسون آغزی صوین
دخی سیمای شریفنده انك بیلنوردی غرضی اول جانك
نور ایدی آینهٔ وجه نبی ظاهر اولوردی رضا وغضبی
کندو نفسی ایچون اول پاك نسب ایتمدی کیسیه عمرنده غضب
اولمدی هرکز اولعل نایاب هیچ کیسه ایله جهانده شکراب

ادعج العینین

اول کورر کوزلری مصنوعاتك مقتضا سیدی تجلیاتك
آنی کوز نوری کبی سیر جمال بی مثال ایتشیدی بالاجمال
چشم حق بینی کبی احسن ایدی ایکی شهباز سکارافکن ایدی
کوریوردی کوزی دائم مکحول حدذاتنده سیه چشم ایدی اول
شیوهٔ غمزهٔ لازم نازی عالمك اولمش ایدی ممتازی
کوشهٔ چشمله ایتدکجه نکاه غشی اولورلردی سروش درکاه
حین رؤیتده آچردی نظری نکتهٔ سر کلح البصری
غرق خون ایتشیدی نافه مثال ختن آهولرین اول چشم غزال
کوزینك آغی بیاض ایدی قتی قابل وصف دکلدر صفتی
هم سیاهی ایدی غایتده شدید بر ایدی اکه قریب ایله بعید
واسع وخوب ولطیف ایدی کوزی نور محض ایدی سعادتلو یوزی
قوت باصرهٔ مصطفوی کیجه کوندز کبی اولوردی قوی
اول ایکی دیدهٔ بی سرمه سیاه دائم اولمشدی نظرکاه اله

واذا التفت التفت معا

هم روایتدر اوطاوس جنان   اولسه برجانبه دانی نکران
متوجه اولوب اعضاسی ایله   جسم پاکیله دونرلردی بله
سرینه تابع ایدردی جسدی   بونی ترك ایتمشیدی ابدی
دونوب اطرافنه قیلدقجه نظر   سجده ایلردی جمادات وشجر
نره دونسه اوقد چالاك   حاصلی بیله دونردی افلاك
امته بویله عمل سنت ایمش   بوهریره ایله انس بویله دیمش
دونیجك بویله دونر اهل هنر   سنت احمدی اجرا ایلر
هب بومعنایی بیلور اهل اصول   حکمت آموز ایدی اوضاع رسول
باشنی دوندری گیتك اکثر   واقعا آدمی بی حرمت ایدر

ابجل

هم جسیم ایدی رسول اکرم   پراشور روح مجسم دیرایسم
جسم زیباسنه ویرمشدی رواج   خلعت تاج وقبای معراج
انبیا خیلنه سلطان ایدی اول   اعظم القدر ایدی ذیشان ایدی اول
اکمل الخلق ایدی اول خوب خصال   ذوالجلال ایتمش ایدی فیض جمال
اوله لی تخت نبوتده مقیم   جلوه گاهیدی انك عرش عظیم
صاحب حسن وبها ایدی رسول   حاصلی عین وفا ایدی رسول
گلمش دربیلور اشیا انی   یاره دلمشده انك اقرانی
یاره شوردی تنه کیم حورجنان   سروقدرینه یشللر هرآن
اکثر آق ایدی لباسی اوکلك   یوزی آغیدی گروه رسلك
دریکتا ایدی اول دریادل   نوله گر اولسه بیاضه مائل
که ظهور ایلر ایدی اول کل آل   خلعت سرخله خورشید مثال
بونی تحقیق بیلل اول رشك سروش   اولدی حوراکبی هم سندس پوش
یعنی کیم اینجه لطیف اطلسلر   گیدیلر دولت ایله پیغمبر
ابن عازب دیدی بورأی منیر   نهی اولنمزدن ایدی لبس حریر

بوریتوردی دخی اول مه پاره — زعفران ایله بویانمش چاره
کاهی اول تاج سر آل عبا — بوکدن ایلردی قباسن فرضا
بوقدر قدریله اول ذات شریف — مسجدی اویله ایدردی تشریف
اول سیه جامه‌ده اول فخر جهان — آب حیون ایدی ظلمتده نهان
قره شالهکبر ییك آینه وش — بولوده کیردی صانوردلری کونش
کچوب اول قاشلری یا عرابه — لطفله دیرلر ایدی اصحابه
بن قولم قوللرین اثوابی بودر — هم عبودیتك آدابی بودر
بوتقا صیلی مبرهن مرقوم — ثابت اتمشدر راحیای علوم

اشکل العین

مست عشق اولمغین اول چشم خمار — حمرته مائل ایدی بر مقدار
سینه چاك ایدی رسولك هر آن — اول ایکی قانلو کوزینه قربان
عین اعلاسنی کاه وبی کاه — غیره باقدرمز ایدی عین الله
ساکنان حرم کردونی — اولدی خونی کوزینك مفتونی
قرة العین خلیل ایدی اوخوب — اکه میراث ایدی او جذب قلوب
دیده‌سنده نه ایدی دیرسك اوآل — دخی چشمنده ایدی جام وصال
دولت اولمشدی اوکوزلر دینه — عین اقبال ایدی حور العینه
خستهٔ عشقی ایدی سرتاسر — قهرمانی کوزینه رستملر
باقسه اول علم لدن سلطانی — روحك اغزینه کلوردی جانی
دلکشا اولسه نوله چشم رسول — کحل مازاغ ایله مکحول ایدی اول
کورمشدی رصدانکیز قدر — کوزلری کبی خدانك کوزلر
متصل اول ایکی چشم شهباز — ساحهٔ عرشه ایدردی پرواز
ماسوی اللهه نظر قیلدی هم — هیچ عیننده دکلدی عالم

اهدب الاشفار

عقبات ایجره اوسیف صارم — یعنی فرزند معیقب دیدیکم
تیر مژکانی سیاه ایدی انك — تارکیسوسی کبی حورانك

قره کرپك دکل ای اهل اصول | سرمهٔ لیلهٔ معراج ایدی اول
ملك وجان ودل عشاقه مکر | ناوك اندازایدی اول کرپکلر
ایلمشدی انك الحق صانع | تیغ مژگانی نص قاطع
ابن عمرانی اومست صمدی | حاصلی کرپکنه اصمز ایدی
دیدی اوصافن ایدن موی بمو | چشم آهوسی اوزون کرپکلو
میل کحل ایتمز ایدی بی تکلیف | الکحل العین ایدی اول ذات شریف
کحل قدرتله مکحل ایدی اول | هر خصوصیله مکمل ایدی اول

ابلج

دخی مالکله ابوهاله دیدی | ماه نوکیبی اچق قاشلو ایدی
تاب دیدار خدا ایله رسول | بر هلال اولدوغنه دال ایدی اول
مالکت حسنی او تیغ ابرو | سل سیف ایلیوب آچشدی قمو
خم ابروسنه اولمزدی مثال | قنادین بوکسه همای اقبال
قاشنك کوشهٔ پیچ وتابی | جامع حسنك ایدی محرابی
طاق ابروسی ایله اول ملکك | طاقتی طاق ایدی چرخ فلکك
اول مبارك قاشنك رسمی عیان | حق رسول ایدوکینی قیلدی بیان
ایکی ابرولرینك آرهسی هم | سم خالص کبی ایدی هردم
صاف وبراق وضیا کستر ایدی | یعنی خالص کومشه بکزر ایدی
قاشلری آرهسن ایتشدی خدا | اوج افلاك شریعتده سها

ازج الحواجب

بویله نقل ایتدی حکیم ابن خرام | خم ابروی رسول علام
کوسترشده ایدی هلال ایله شریك | ماه نوکبی طویل وباریك
چکسه پرکار ازل اکه مثال | قاشی پرکارینه بکزردی هلال
سورهٔ فتح ایدی اول جبههٔ ماه | مدّ ابروسی ایدی بسم الله
اول کوزل قاشلری محرابی انك | قبله کاهیدی بتون دنیانك

قیدینه صید قلوبك یامکر — ایکی قلاب ایدی اول ابرولر
قاب قوسینی تذکرده عیان — غرض اول قاشی کمان ایدی همان
غمزه‌نك بوکدی بلن بی تکلیف — کوکده اول خنجر ابروی شریف
طاقتن ایتمش ایدی عرشك طاق — خم ابروی رسول آفاق
غمزه‌یه بکزر ایدی هر جهتی — یعنی باریك وطویل ایدی قتی
قاشلرین وصف ایده من اهل مقال — صرف ایدرسه نقدر اینجه خیال
نیجه دقتلر اولنسه هر آن — موشکافان ایده مزلردی بیان
تیغ توحید ایدی ابروی رسول — کورینوردی ایکی سیف مسلول
حاصلی اینجه وطولانی ایدی — کویا رشتهٔ ریحانی ایدی

اقنی الانف

مه جبینیله اوبینیٔ شریف — خوب وهموار ایدی موزون ولطیف
حاجبیننه قریب اولدوغی یر — برسیل یوکسك ایدی دیرجا بر
کورینوردی او نبی عربی — قارشودن مرتفع الانف کبی
لنی ایتمشدی خدای متعال — اول مهك اوج جمالنده هلال
هم او بینی قاشی ما بینی ایله — کاف وهما شکلی ایدی عینی ایله
شولقدر خوب ایدی اول انف شریف — ایده من اهل معارف تعریف
صانکه وضع ایتمش ایدی بخت بلند — بهجهٔ حسنه کومش بازوبند
تیغ ایدی عرشه اصلمش یامکر — وجه پاکنده کی انف خوشتر
سدره‌دن ایریلیجق روح امین — کل کبی قوخوسن آلوردی همین
کویا انف حبیب الرحمن — غنچهٔ وردسفید ایدی همان
دائم ایلردی اودولتله مشام — قرب حق رایحه‌سن استشمام

افلج

مونس حجرهٔ خاص نبوی — انس اول کعبهٔ دین راه روی
نظم ایدوب جوهر دندانك انك — دیدی اول پادشه یکتانك
دیشلری صاف ایدی هم سیرك ایدی — دستهٔ دانهٔ دردن یك ایدی

آچسه جوهرلرین اول بحر شرف   کف چکردی درغلطان صدف

هر صنع ایدی اول اسان لطیف   برنمونه ایدی اکا نظم شریف

اولهلی چرخ زمرد وپیدا   انبیا ایچره اودر یکتا

لؤلؤ ترکبی بردانه ایدی   یعنی اوضاعی ملوکانه ایدی

اکه اولمزدی محصل همسر   کان امکانده اولان کوهرلر

کویا اول دردندان نفیس   ایکی مصراع ایدی موزون وسلیس

شویله مطبوع ایدی اول رشك درر   کاکه میال ایدی بالطبع بشر

لعلنه ویرمش ایدی حسن وجمال   دیشلری ایکی دیزی انجو مثال

اذا تکلم رؤی کالنور یخرج من ثنایاه

شیز حق دیدی اومسجود ملك   فیض حکمتله تکلم ایدیجك

انك اوك دیشلری ایتدکجه ظهور   ظاهر اولوردی همان شعلهٔ نور

شویله افراط ایله برق ایلر ایدی   مجلسی مطلع شرق ایلر ایدی

حین کفتارده اولوردی عیان   قدرقیمت شکن جوهرجان

حرز حسن ایچره اواسنان کزین   سین یس ایدی کویا که همین

یعنی اولمشدی اودر مکنون   عالمه باعث تفریح عیون

سلك جوهر کبی اول عقد لآل   شعله دار ایدی دیمش اهل مقال

نطقه کلسه اوسخندان سلیم   رشك ایدردی کلماتینه کلیم

لعل جان بخشی اولنجه کویا   امره نوردی لبنه آب بقا

مکر اولمشدی اولعل ممتاز   حقهٔ لؤلؤ صندوقهٔ ناز

اذا افتر ضاحکا افتر عن مثل سنا البرق او عن مثل حب الغمام

ام معبد یتورب تحقیقه   دیدی هم عایشهٔ صدیقه

کولسه اول ایکی جهانك کنشی   یعنی اول انجم اوج قرشی

خنده دن دولت ایله اولسه عیان   دهنندن اومبارك دندان

یلدرم کبی درخش ایلر ایدی   شعلهٔ شعشعه بخش ایلر ایدی

کورینوردی هم اودندان شریف   طولولر دانه لری کبی لطیف

نور ایله طوبطلو ایدی او دهن	شعله سیدی طولو کبی کورینن
مکز اولمشدی او سیای جسیم	صدف معرفتده دریتیم
شب معراجده یمن دیدار	نخل امیدین ایدوب برخوردار
آنی هر وجهله شاد ایتمش ایدی	قید تکلیف ارادن کتمش ایدی
نوله بی قید تکلف هر آن	غنچه وش کولسه اوور دخندان
خندهسی ایدی تبسم اوکالك	یعنی سلطان ملوك رسلك
ابن عباس دیر اوخاص خدا	کولمکه ایلرایدی استهیا
کولسه اول خسرو سیاره سپاه	شوقدن دترر ایدی عرش الله
قتی شرمندن اودینك سندی	قهقهه ایتمدی دیرلر ابدی
شویله محجوب ایدی اول سدره جناب	کیم ملك باقمغه ایلردی حجاب
برکون اول طوطیٔ کلزار وصال	قهقهه ایتدیلر کبك مثال

﴿ وفی صفة اخری عن ابی هریرة رضی الله عنه وعن امة ﴾
﴿ اذا ضحك يتلألأ فی الجدار ﴾

بو هریره صفت آخرده	دیر بومعنایی دخی بریرده
فخر عالم کولیجك دیشلرینك	درجی مکشوف اولیجق کوهرینك
نور رخشانی چومهر ومه نو	کونه صالاردی سراپا پرتو
لمعه ایلردی اونور باهر	شعله لر بر بر اولوردی ظاهر
شویله شفاف ایدی اول جوهر صاف	انجلاسیله طولردی اطراف
کولسه اعزاز ایله اول فخر ملك	نه فلك دیر ایدی العزة لك
اولمسه دیشلری مصباح ظلم	ظلمات ایچره قالوردی عالم
بولدی انکله شرف دین ودول	صان ره شرعه دیکلدی مشعل
کل خندانه دونوب آچسه دهان	فیض نور ایلرایدی اول دندان
ظاهر اولوردی ضیاء انوار	عکسی دیواره دوشردی هربار

﴿ مدوّر الوجه ﴾

دیدی اول مظهر انوار جلی ‖ اسدالله ولی یعنی علی

روی رخشانی دکرمیدی انك	نته کیم جرمی مه تابانك
یوزی بکزردی مدوّر آیه	ذاتی آیینه ایدی مولایه
ساغر عارض مه سیماسی	بادهٔ عشقك ایدی مجلاسی
عرض حسن ایتسه او مخدوم خلیل	یوسفن اکمز ایدی اسرائیل
شویله پرنور ایدی اول وجه حسن	اکه باقلز ایدی شوقندن
عالمی دولت ناکاه کیبی	تابناك ایلر ایدی ماه کیبی
واضح ایتمشدی اویوزدن فتاح	نیدوکن آیت فیها مصباح
کعبهٔ وجهنه ایتدکجه نظر	سجده ایلرلر ایدی شمس وقمر
دیر عالمده اوروی پرتاب	ایتدی آتشکدهٔ دهری خراب
معجزات رخنك بالاجمال	ایده من نقلنی عقل فعال
آفتاب فلك دین ایدی اول	مردم چشم خدابین ایدی اول
شولقدر خوب ایدی اول وجه جمیل	عاشق حسن جمالیدی خلیل
باغ حسن ایچره اوروی رنکین	براچلش کله بکزردی همین

وفی حدیث ابی هالة رضی الله عنه لیس بمطهم ولامکلثم

دخی اول مفخر موجوداتك	یعنی پیغمبر فرّخ ذاتك
وجه پاکنده اولان لحم لطیف	نه کثیف ایدی دیمشلر نه نحیف
هم دخی اول ایکی رخسارهٔ تر	قتی چوق اتلو دکلدی دیرلر
حاصلی قول اصح بوکه رسول	یعنی اول چشمهٔ خورشید اصول
بغدای اکلونك آغی ایدی تمام	طلعتنده وار ایدی صفوت تام
کون کبی باقسك او بدر اکمل	سبورك کیبی کورینوردی سهل
نه طویل ایدی او طلعت نه قصیر	فصحا آکه اسیل الخد دیر
دهنی لعل لبی دولتله	اعتدال اوزره ایدی غایتله
کوثر لعلنه ایتمشدی جلیل	سلسبیلی سرکوینده سبیل

وفی حدیث ابن ابی هالة رضی الله عنه یتلألأ وجهه تلألؤ القمر لیلة البدر

هم دخی ابن ابی هاله دیدی	بدر رخساری قمر کیبی ایدی

لیلة البدر اولیجق جرم قمر
نیجه رخشان ایسه اول عارض بر

شویله تابان ودرخشنده ایدی
مهر انور کبی تابنده ایدی

دیدی کل رخلرینه ذوالنورین
تاب عشق اولمش ایدی زیوروزین

یعنی ویرمشدی شراب وصلت
جام رخسارینه نورانیت

یوزینك ماشطهٔ صنع جمال
آغن آق ایتمش ایدی آلنی آل

شعله سی شامل ایدی هربابه
کوکده طعن ایلرایدی مهتابه

عرض ایدردی شفقن شام وسحر
رخنه حضرت قرآن اکثر

لطفله ایلیجك رفع نقاب
جرم خورشیدی اریدردی حجاب

آفتاب رخ رخشان نبی
ماه تاب ایلر ایدی تیره شبی

واسع الجبین

یعنی اول چشمهٔ خورشید اثر
نته کیم چشمهٔ مهر خاور

واسع وپاك وضیا کستر ایدی
فلك حسنه مه انور ایدی

انك ایتمشدی جناب خالق
کرمندن یوزین اق النن آچق

بی قرین ایدی هم اول بدرجبین
نته کیم آینهٔ شرع مبین

عالمه اولمش ایدی شعله فکن
پرتوی نورخدا آلنندن

ایده لی کون کبی القصه ظهور
زیور عرش برین ایدی اونور

جبهه سن قیلمش ایدی رب انام
لوحهٔ کاخ سرای اسلام

مالك منصب وصل ایدی رسول
اکا توقیع همایون ایدی اول

نه عجب اولسه کراول جبههٔ پاك
روشنا بخش عیون افلاك

عرشدن ایتمکه برکرّه نظر
جان ویرردی آکه روحانیلر

نص تنزیل ملاحتده عیان
والضحی ایدی شریف آلنی همان

رجل الشعر

دخی مشکین صاچی باقول صریح
نه قویرجق نه طویل ایدی صحیح

لیلهٔ زلف شب آساسی انك
سرّ مکنونی ایدی اسرانك

اتفاق ایتدیلر اشراف عرب
اکثر اول موی میانك صاچی هپ

سمع پاکینه چوتار ..... بس برابر کوربنوردی اکثر
هم اوافلاك جمالك ماى كاكلن درت بولرایدی كاهى
ایکی جانبدن ایدوب ایکی بولك دوش پاکنه براغوردی چوزك
اول دوتازلفدن اول ذات شریف کوربنوردی مه نوکیبی لطیف
طوتدی اول کاکل مشك افشانى ربع مسکون ایله چارار کانى
اولدی اول زلف خفى الالطاف نافهٔ مسك نبى عبد مناف
کاکلی ایتدی پریشان فلکی برى بیرینه دوشوردی ملکی
هم او مجموع علوم عالم زبدهٔ زمرهٔ آل هاشم
کاه اوکیسولر ایچنده کوشن چقروب خلقك آلوردی هوشن
سمع پاکیله ایدردی اصغا کوکده جبریله نه امر ایتسه خدا
طوغه‌لی کون کبی اول ماه جمال بندهٔ خلقه بکوشیدی هلال
تارمار اولسه اوزلف شبکون نیچه لیلالر اولوردی مجنون
کاه اول طرّهٔ عنبر نسبی دوشوردی قولاغی اوزره تبی
بوینونك نوری ایدردی هرآن تارزلفی اره سنده لمعان
شعلهٔ کردن صاف وپاکی پرضیا ایلر ایدی افلاکی

کث اللحیة

اول خداوند خداوند انك یعنی اول ذات عظیم الشانك
ریش پاکنده اصولی چوق ایدی قتی چوق تاربیاضی یوق ایدی
اول مبارك صقالندن بونی بیل انجق آغارمشیدی اون یدی قیل
دنجی اجماع ایله مردان اله دیمش اول لحیهٔ مشکین سیاه
نه قویرجق نه درازا ایدی قتی اعتدال اوزره ایدی هرجهتی
خوب ایدی طوب زنخدانی انك ساعد صنع ایدی چوکانی انك
ایتدی اول چاه ذقن نیچه زمان یوسفك باشنه مصری زندان
شب قدر ایدی اوریش مقبول یامکر سورهٔ واللیل ایدی اول
حسننه ویرمش ایدی رونق وفر لمعهٔ نورسیاه ایدی مکر
ازایدی سبلت فرخنده‌لری ملك رومك نته کیم مشك تری

اول سعادتلو محاسن الحق | طيب عرش ايله ايدى مستغرق

احسن الناس عنقا

بو حجيف ايله ديدى بوكى حريم | اوله لر قرب حمايتده مقيم
كردن پاك رسول آفاق | غايت آق ايدى بغايت براق
مجلس حسنه ديدى اهل اصول | كويا سيم صراحى ايدى اول
بوينى غايتدهء لطيف ايدى انك | احسن العنق ايدى دنيانك
غالب اولمشدى اوكردان كزين | شمع كافور سراپردهء دين
انى خلق ايتمش ايدى حق ممتاز | اعتدال اوزره نه كوته نه دراز
كردن پاكنه ديرلر شراح | هركز ايتمزدى اثر شمس ورياح
بوينى آغن آنك اصحاب اكثر | كمش ابريقه ده تشبيه ايلر
طوق كردانى ايدى حب خدا | عشق پاكنده ردا ايدى رضا
بوينه آلسه عشق اول جان | بوينى باغلو قولى اولمزدى جهان

سواء البطن والصدر

پرده داران شبستان ادب | قارنى كوكسيله برابر ديدى هب
پاك بطنيله اونازك سينه | خوب وهموار ايدى بيرى برينه
جسم صافيدى لطافت آبى | نافى درياى صفا كردابى
نور محض اولسه نه وار جسم رسول | شعلهء شمع تجلا ايدى اول
ناف مشكين اررلر هر آن | صحن جنتده غزالان جنان
دمبدم كشف اوليجق اول پهلو | عرشه واررردى صداى هوهو
اعتدال بدنى اولسه عيان | مهروماه ايتدى صانورلردى قران
صدر زيباسى ايله چون كل تر | شكم پرحكم پيغمبر
حاصلى دوبدز ايدى آينه وش | صاف ويكسان ومصفى بى غش
كاه اول شاه عنايت معتاد | يعنى اول باعث اصلاح عباد
صفحهٔ سينه سن ايتسه مفتوح | عالمى قاپلر ايدى فيض فتوح
عشقه اولنجه محل تشريف | نيجه اولمق كرك اول صدر شريف

واسع الصدر

اول مقیم حرم مولانك
یعنی سر حلقهٔ مقبولانك

سینه سی غایت ایله واسع ایدی
نور ساطع کبی هم لامع ایدی

وصف ایدنلر اوفلك طاوسن
دیدیلر اتلو ایدی پهلوسن

شولقدر آق ایدی اول صدر کبیر
آنی صانوردی کورن بدر منیر

دیدی اصحاب ایدوب اکثر تصریح
آق کل کیبی بیاض ایدی صحیح

فیض نور ایتسه نوله صدر رسول
مخزن نور هدایت ایدی اول

اولمسه سینه سی ینبوع حکم
لوحه یازمزدی بو احکامی قلم

وسعت صدرینه یتمزمی کواه
صیغدی انده بوقدر سر الله

نور وحدت سیلوب آیینه سنی
طولدیروب سینه سی کنجینه سنی

یعنی اول صدر ذوی الحالاتی
ایتدی مرآت تجلیاتی

اویکنوردی اکر اولسه دلکش
آتش شمع جمال ازلی

سینهٔ مهوشنه قرص کنش
اودلره یاقمش ایدی اوکوزلی

کوکسی موزون ایدی طاوس کیبی
طائر قدسی ایدی منتسبی

عظیم المنکبین

اتفاقی بودرر عرفانك
کیم سر دوش همایونی انك

غیره نسبت بیوك ایدی دیدیلر
جسم پاکنی کورن اهل نظر

اموزنده وار ایدی مشکین بو
نافهٔ مشك کبی برنیچه مو

مبتلا ایدی اومویه اکثر
نه قدر وار ایسه کروبیلر

هب بومعنایی بیلور پیر وجوان
یصی یغرنلو ایدی فخر جهان

ملکت علمه مدینه ایدی اوتن
نوردن برج ایدی کویا اوبدن

پایمالیدی انك مور مثال
نره شیران نیستان جلال

یغرینك اورته سی هم اتلوایدی
برکرم صاحبی دولتلوایدی

تن سینده لطافت وار ایدی
سکهٔ مهر نبوت وار ایدی

کنج علم ایدی اومخدوم ملك
لاجرم کنج ایسه مختوم کرك

اطلس چرخ ملاحتده مکر
اونکین اولمش ایدی بر اولکر

موضع خاتم ایسه یغرینك
صاغ یانینه قریت ایدی انك

ظاهر اولسه اکر اول نقش نکین
اکه ویرمشدی کمال رونق
دیدیلر آنی ایدنلر تعریف
کیم سیاهی صارویه مائل ایدی
وار ایدی دائره سنده مشکین
مثلا خیل مژه کیبی اومو
تن پاکنده اوخال ساده
زیردست ایتمش ایدی بار خدا
اوغزال حرمه نافه صفت
واقعا ختم نبیین ایدی اول
کوس شرعندن اوشاهك شعری
عبرت آلوردی نکارنده ٔ چین
حکمت اندوز وقل جاء الحق
بر بیوك خال ایدی اول مهر شریف
اکه دقتله نظر مشکل ایدی
قلجغزلر بری بیرینه یقین
دیك طوروب چوره سن الشدی قمو
عنبر خالص ایدی دریاده
خاتم مهر سلیمانی اکا
خال مشکینی ویرردی زینت
کلدی پس مهر نبوتله رسول
کوم کوم اوتدی فلکك قبه لری

ضخم العظام

وصف ایدنلر اومعالی نسبی
استخوان بدن پاکی تمام
هر بری ایری و مردانه ایدی
جسدی وصفن ایدن نازك دل
بیضه ٔ کونی اوشهبازانام
مالك ملك وصال ایدی نبی
احتشام شرف ذاتندن
قپوسن خیلی ملك بکلر ایدی
عظمت شانه ایتشدی نزول
دیدیلر ایری کمکلوایدی نبی
یعنی جسمنده اولان جمله عظام
صورت وسیرتی شاهانه ایدی
جثه دار ایدی دیمش والحاصل
قنادی آلتنه آلمشدی تمام
اول ایدی کوکبه سینك سببی
اوتانوردی فلك پیر افکن
جمله خدامی فرشته لر ایدی
سایه ٔ عرش عظیم ایدی رسول

عبل العضدین والذراعین والاسافل

راویان خبر پیغمبر
جمله اعضاء شریف نبوی
سیم ساعدلری بازولر ایله
بومعانی‌یی بیان ایلدیلر
بری بیرندن ایدی تند وقوی
دخی اویلقلری ساقیله بیله

خشك ويا ريك دكل طولى ايدى خالقك مقبل مقبولى ايدى
اول سعادتلو مبارك اعضا صنع يزدان ايدى بى چون وچرا
حاصلى خوب ايدى هرعضوى انك جمله آياتى كبى قرآنك
يك ايدى بيرى برندن بى شك لوح دادن ايده كورشيه بى حك
ساعدندن بيلنوردى هركاه سرّ لا قوّة الا بالله
صدف جسم ايدى بى جوهر جان بلكه برپارهٔ بللور ايدى صاف
نوردن ايكى ستون ايدى همين جسدندن اول ايكى ران كزين
دخى اول ساق مبارك پايه پايهٔ عرشه ايدى همسايه
كوكب بختنى ايتمشدى بلند فلكى اندن ايدن فائده مند

رحب الكفين والقدمين

فيض حكمتدن اولوب مستعد بويله تفصيل ايدر ابن خالد
اللرى آيه سى اول سلطانك دخى آيقلرى الى انك
واسع وپاك ايدى نازك مرغوب برك كل كبى لطيف ومحبوب
پايى ودستى يانندە انك دست وپاسى يوغيدى خوبانك
قتى موزون ايدى ديراهل نظر اول كرامتلو مبارك اللر
جانله اولمش ايدى الحاصل يدبيضا سنه موسى مائل
تيغ انكشت ايله اول مونس حق قمرى ايتدى سماده ايكى شق
پنجه سنده ايدى انك شام وسحر قبضهٔ قوس قضا ايله قدر
دستى چوكانته طوب ايتدى همان جملهٔ بوكرهٔ كون ومكان
ساقئ كوثر اياغينى انك بوسه كاهيدى ديدى رضوانك
يوزينى ايتمشيدى پاينه فرش بوقدر عزت واجلال ايله عرش
لب دريائ لطافتده همين ماهئ سيم ايدى اول پاى كزين
اكه اولمشلر ايدى خاك قدم خيل غلمان معنبر پرچم
نه فلك اوپمكه خاك قدمن كوكده طقوز طولا نوردى خرمن
نعل شب رنكن انك ايتمكه بوس ياقدى كوكلرده ثريا فانوس
عرشه آهنك ايديجك چرخ فلك دوشه دى پاينه برشال بتك
زير پاى ايتدى بساطنده خدا روى پرخالنى غلمانك اكا

اولدی هر سنك سر كوی رسول | كردن حوره حمائل مقبول
هم دیدی وصف ایدن اول وردتری | مشكبو ایدی الی آیه لری
مرحبا ایلسه بركیسه یه كر | دولت وعزتله پیغمبر
برایكی كون آره دن ایتسه مرور | بلكه هم برنیچه ایام وشهور
طویلوردی تنه كیم وردچن | اول كشی رایحهٔ طیبه‌دن
نافهٔ مشك جهان ایدی اوجان | بوی مشك اولمز افندی پنهان

سائل الاطراف

بوطفیل اول فضلایه سرخیل | دیدی جانیله اولوب اكه طفیل
هر بر انكشت همایونی انك | قلم صنعی ایدی مولانك
دست زیباسی قضا قسمت ایدی | ید علیاسی قدر قدرت ایدی
نخل فردوس ایدی بالاسی مكر | سیدن شاخ ایدی اول پارمقلر
خامه‌وش هر بری موزون وطویل | میل مفتاح در لطف جلیل
یازمشدی قلم ربانی | خامه انكشتنه انك ثانی
ساعدی بسمله شكلیدی همان | اكه نون والقلم اولمشدی بنان
دست عیسایه ید طولاسی | فن احیاده صنوردی كاسی
ایتدی اول ابر كف دریابار | كلشن دهره نثار انوار
اولدی اول سید بااستحقاق | اكرم خلق وكریم الاخلاق
خاتمیدی اوید فاروقك | حل وعقدی دوكلی مخلوقك
بویله دیر صاحب احیاء علوم | یانته وارسه اكر بر معصوم
لطفله اوقشه سه اول كان كرم | یعنی سلطان سلاطین امم
سائر اطفالك ایچنده اوصبی | حاصل ایلردی طریق ادبی
قوقوسندن بیلنوردی فی الحال | كه اكال سوردی رسول متعال
نیچه كون كیتمز ایدی رایحه‌سی | مشك تركیبی اولوردی نفسی

انور المتجرد

جسم تابنده‌ء محبوب خدا | صاف ایدی مهر منور كبی تا

نوره بكزردى تن بى مويى نيجه مدح ايده يم اول پهلويى
كويا قلزم انوار ايدى اول صدف لجۀ ديدار ايدى اول
هم اومحبوب مسلم اسلوب بدنن آچسه اولوردى دخى خوب
دم اورردى اكر آچلسه دهن بند پهلوسى انك فاتحه دن
نوردن سروايدى اولسيم اندام نوله ديرلرسه عماد الاسلام
غل وغشدن ولى پاكيزه ايدى مويدن نيته كه عضوجسدى
صفحۀ صدرينه ايرمزدى كدر پرغبار اولسه اكر بحر ايله بر
يارى سير ايتمكيچون بى تكليف جملة چشم ايدى اول جسم لطيف
پاك ايدى مويدن اول نازك تن نوردن برجسد ايدى اوبدن
بر مجلا كمش آيينه كبى مويدن صاف ايدى پهلوى نبى

دقيق المسربة

دخى كوكسنده ايا ذخر ملك اوغزال حرمك نافنه دك
خط چكلمشدى سيه قيللردن نقل ايدرلر بونى عاقللردن
لوح محفوظ ايدى اول صدرنكو اكه كويا قلم اولمشدى اومو
صدر پاكنده دكل موى رسول آية الكرسى ايدى عرشده اول
دخى كوكسنده وقرننده انك قيللى يوغيدى اونازك بدنك
ديدى وصف ايلين اول صاف دلى يوغيدى مسربه دن غيرى قيللى
عضو پاكنده انك سرتاسر حاصلى يوغيدى هيچ مودن اثر
صحف صدرنده الف كيبى اوخط مويدن چكمشدى خامه فقط
تار عنبر كبى اول موى سياه يارە شوردى نته كيم هالۀ ماه

متماسك البدن

ديدى اصحاب ايله ارباب حرم لحمى اول جسم شريفك هر دم
تازه كل كيبى مطرا ايدى هب بدن پاكى مصفا ايدى هب
مثلى اولمزدى اوقاشى قوسك كالرين ديرسه فلك فردوسك

عـهد ایام جوانی کبی تا
نه تنزل ایدوب اول سیمین تن
هیچ اولوری بوکه مانند کیاه
کند وافنای وجود ایتدی ولی
مظهر حیّ محیط اولمز ابد
یعنی کتدکجه اوکلزارجمال

تر وتمتازه ایدی اول اعضا
نه ضرر کوردی مسن اولقدن
اوله پژمرده کل باغ اله
روح صرف اولدی تن بی بدلی
اجل اسکندری وضع ایتدیکی سد
تازه لنمکده ایدی غنچه مثال

ضرب اللحم

جسمنك لحمی خفیف ایدی تمام
صاقن ای عارف معقول شناس
هم دخی اول سند شرع مبین
نه ضعیف ونه قتی اتلو ایدی
بوی خوب ایله اولوردی خوشتر
بدنی اولسه نمایان اوشهك
لحم وشحمی دیدیلر اهل درون
ایتمش اول قصر وجودك استاد
خلقی محبوب وکوزل خلقی خوب
اعتدال اوزره ایدی پاك تنی

لحم وشحم اسی دکلدی اوهمام
آنی غایتده نحیف ایتمه قیاس
اویله ظن ایلمه کیم اوله سمین
معتدل براولود ولتلو ایدی
نفحهٔ مشك وزباد عنبر
یورکی اوینار ایدی مهر ومهك
بربرندن نه فزون ایدی نه دون
عدل وداد ایله اساسن بنیاد
اسم ورسمی طرب افزای قلوب
نوره غرق ایدی سراپا بدنی

ربعة القدر

اورته بویلو ایدی اول سروه مقام
باغ فردوسده انك بونی بیل
دیکمدی سرونها لینه بدل
کورمدی خازن باغ جنات
کویا اول رسالت پادشهی
نخل کلباری قیلوب دفع ترح

اورته لق انك ایله بولدی نظام
اولدی بالاسنه طوبا مائل
کار کاه چمنستان ازل
بویله برسروملایم حرکات
کلبن حسن ایدی یا سروسهی
ایتدی عالمه ایفای فرح

سير ايدن معجزهٔ قامتنى ... ديدى هب مدح ايدوبن حضرتنى
كورمدك بويله كل رويى كوزل ... تن كلبويى كوزل بويى كوزل
نه عجب اولسه وسط قدّ رسول ... امته واسطهٔ حق ايدى اول
نته كيم نخل كل باغ جنان ... وسط القد ايدى اول سرو روان

ليس بالطويل البائن ولاالقصير المتردد

حضرت شارع خاص الخاصك ... يعنى اول دره يم اخلاصك
دكل ايدى بويى هم شويله طويل ... كاوله اندامى پريشان بونى بيل
متفرّق ايدى بالا لكدن ... شاخ عرعر كبى اعضاى بدن
دخى اول پادشه علامه ... صانمه كيم اوله قصير القامه
شويله كوتاه دكلدى اول اولو ... كيم اكا دينه لر الچق بويلو
معتدل قدينى ايتمشدى كريم ... مظهر خلق عظيم التعظيم
قامتى اولمش ايدى اسلامه ... لفظة الله كبى سر نامه
نخل بالاسى ايدى سدره قرار ... زيور روى زمين اولسه نه وار
جسم جان پرورين ايتمشدى كريم ... علم آراى لواى تجسم

ومع ذلك فلم يكن يماشيه احد ينسب الى الطول الا طاله

حاصلى اوسط ايكن قد رسول ... بر طويل آدم ايله يوريسه اول
نه قدر قدى بلند اولسه اوار ... ينه بالاتر ايدى پيغمبر
صكره ايرلسه ديدى اهل حجاز ... بو وسط كورينور ايدى او دراز
انجم قدرى رفيع ايدى تمام ... دولت صرف ايدى اول سيم اندام
بر كشى هر نه قدر اولسه طويل ... يا نته كلسه رسولك بى قيل
اول اوزون بويلودن اول پاك كهر ... يوكسلك اولوردى ال اياسى قدر
سدره دن قدّ ينه ايتدكجه نكاه ... روح قدسى دير ايدى طال بقاه
امتيا زينه اوسروك اشجار ... سرفرو ايلر ايدى طوبى وار
سدره سا ايدى اوبالاى بلند ... اكه ايرمزدى خيال آتسه كمند

﴿ وقال ﴾

وقال ابوهريرة رضى الله تعالى عنه ما رأيت احدا اسرع
من رسول الله فى مشيه كأنما الارض تطوى له

بوهريره ديدى اول فخر كرام — قتى سرعتله ايدرلردى خرام
كورمدم بر كشى كيم اول بى باك — يوريمكده اوله اندن چالاك
عاشق ايتمشدى انى رؤيت رب — صوكبى تيزره اولسه نه عجب
نره يه كتسه اوماه قرشى — پرچم حورايدى جاروب كشى
يوله عزم ايلسه لرعزتله — سرعت ايلرلرايدى غايت ايله
چرخى ديوانه يه دوندردى همان — اوخديوانه خرام اول جولان
قد طوباسنى عرض ايتسه اومه — حورلرديرلر ايدى طوبى له
مزدپا يينه ويرردى صلوات — قطب افلاك سريع الحركات
تيز كجردى نره دن ايتسه كذر — نقد عمرى كذران ايدى مكر
كلسه رفتاره قد محترمى — كويا ارضى دورردى قدمى

وفى صفة اخرى واذا مشى تقلعا كأنما ينحط من صبب

هم اوسرمايهٔ فضل وشرفك — سلف اشرافنه خير الخلفك
ديديلر وصف شريفنده ينه — يوريسه مائل اولوردى اوكنه
نى شكر كيبى حيادن هر بار — اكيلوردى اوكنه بر مقدار
يعنى يوكسكدن ايدركيبى نزول — يوريسه دائم اكيلوردى رسول
هردم اولوردى اوبالايه مثال — باد صبح ايله اكلدكجه نهال
متفقدر بوروايتده ثقات — متصل اول اثر ذات وصفات
حضرت حقدن ايدوب استحيا — مسه نوكبى اولورلردى دوتا
اكه مخصوص ايدى صدق واخلاص — حسن خلق اولمشدى عادت خاص
اولدى انكچون اوذات پاكك — يعنى اول زينت هفت افلاكك
مدحتى سبحهٔ سكان فلك — نعتى اورا دسحر كاه ملك
نوله دال اولسه اوقدمقبول — صفحهٔ حسنه الف لام ايدى اول

قالت امّ معبد فی بعض ما وصفته به اجمل الناس من بعید
واحلاه واحسنه من قریب

امّ معبد دیدی اول خاص خدا
غایت اعلاسی ایدی ناسك اوشاه
هم یقیندن اوممتاز جهان
اهل حسنك ایکن اعلاسی ایدی
حاصلی روی عروس دهره
ذات قد سیلرینی کعبه مثال
جسم پاکیدی رسولك هر دم
اولیحق مهر جمالی طالع
شویله ذیشان ایدی اول قدر جلیل
بر وجودیکه مراد ایده خدا

رضی الله تعالی عنها
نظر اولنسه ایراقدن هرکاه
عکس آیینهٔ ذات ایدی همان
قتی شیرین ودلاراسی ایدی
نوردن خال ایدی اول کلچهره
قبله ایتمشدی مقیان جمال
مظهر جوهر اسم اعظم
قرب وبعد اولمز ایدی هیچ مانع
افتخار ایلر ایدی روح جلیل
ظاهر اجمله دن اولور اعلا

وقال علیّ رضی الله تعالی عنه فی آخر وصفه له من رآه بدیهة هابه
ومن خالطه معرفة احبه

دیدی داماد رسول حرمین
برکذر کاهده آدم کاهی
هیبت آلوردی کذارندن انك
دخی برکیمسه رسول ایله مدام
کما تنده کی لذات ایله اول
جذب ایدوب جذبهٔ ربانی ایله
سوزه کلسه اودهان بی عیب
التیام ایله اوکفتار لطیف
جام لعلنده یازلمشدی مکر
هر دم ایلردی دهان ایتسه کشاد

والد جملهٔ سادات حسین
اکسززین کورسه رسول اللهی
کثرت حلم ووقارندن انك
ایلسه خلطه ایدوب بعض کلام
قولی اولوردی قبول ایتسه رسول
قول ایدردی آنی اعوانی ایله
کشف اولوردی سخن عالم غیب
دائم ایلردی قلوبی تلطیف
خط یاقوتی ایله کالکوثر
نیجه شیرینی ابلر فرهاد

سخن

سخن پاکنك اولمشدی صریخ — مرده لعل روان بخشی مسیح
ایلیوب وصف شریفن انشا — دیدیلر جمله فحول علما
شیر نر کبی صلا بتلو ایدی — فتی هیتلو مها بتلو ایدی

یقول تاعته لم ار قبله ولا بعده مثله

وصف اید نلر اوفلك درکاهی — یعنی اطوار حبیب اللهی
اول آخر او وجودك بونی بیل — کورمدك مثلنی دیر الحاصل
اتفاقی بودر اصحابك هب — او شهنشاه ملائك مشرب
صدف صنع الهیده عیان — درشهوار ایدی بردانه همان
ایلمشدی آنی خلاق ازل — حسن اخلاق ایله بی مثل وبدل
شب معراجده اولدی اول ماه — شبچراغ حرم بزم آله
وجهی نورندن ایدی مالامال — تاسرا پردهٔ درکاه جلال
خاصه کان حرم مولانك — اوتا نورلردی جناسندن اتك
نوری اولمشدی اوشمعك هربار — جرم خورشید کبی شعشعه دار
کان فطرتده اوذات یکتا — جوهر فرد ایدی دیرلر فرضا

قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ﴿اَنَا اَشْبَهُ النَّاسِ بِآدَمَ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَكَانَ اَبِی اِبْرَاهِیمُ عَلَیْهِ السَّلَامُ اَشْبَهَ النَّاسِ بِی خَلْقاً وَخُلُقاً﴾ صدق رسول الله صلی الله علیه وسلم

بویله فرمان ایدر اول صاحب جاه — یعنی اول پادشه عرش پناه
واضع قاعدهٔ شرع نفیس — مغفر شیت وانوش وادریس
زیور کنکرهٔ قصر جلال — شمع ایوان سرای متعال
مجلس آرای فضای لاهوت — کار فرمای دیار ملکوت
طائر طارم نه توی سما — عارف مسئلهٔ ما اوحی
کوهر خاتم دست قدرت — پرتو نور جمال عزت
فخر اجداد اولان آدمه بن — اشبهم جملهٔ اولاددن

هم دیدی لطف ایله اول طبع سلیم　　انبیادن پدرم ابراهیم
باکه ناسك قتی پك بکزریدر　　کهرم اول صدفك جوهریدر
یعنی کیم خلفا وخلقا تقدیر　　ذاتمه اتمشیدی آنی نظیر
اولدر القصه ا ورن بنیادم　　باعث دولت مادر زادم

حمد لله که ایدوب ختم کلام
سوزی ایتدم بوحدیث ایله تمام

خاتمة الکتاب

ای شفا ساز بلای آفات　　ملجاء جمله عصات عرصات
خاك درکاهك ارارلر بی شك　　ماهدن ماهی یه دك ملك وملك
سایهٔ پرکلاهکده ملوك　　اولدیلر هر بری عبد مملوك
مدحتکده سنك ای قلزم نور　　نه قدر ایتدم ایسه جرم وقصور
عفو ایدوب قلبمی احیا ایله　　باکه لطف ایله تجلا ایله
قابل شرح دکل نقصانم　　قالمه اکسکلکمه سلطانم
بزده یوق مدحتکه نطقه مجال　　وصفك الله بیلور بالاکمال
حاصلی ای شه اقلیم وفا　　ساکه جانمده فدا بنده فدا

وصفنك اولمیه جق پایانی
عذره حاجتمی قالور خاقانی

کیسه مقصود الهی یه کوره　　مدح ونعت ایتمز اوولا کهره
غرضم بوکه انك عزتنه　　خلیه سن نظم ایده نك ذلتنه
باقمیوب تیر کیجه لر تیر کبی　　چکیوب نامنی شمشیر کبی
بوجریده مده خطا اولسه اکر　　قلم عفوو عطالر چکه لر
کفت وکودن بودر الحق مطلوب　　بر دعا ایلیه لر اهل قلوب

اولدین بیك یدی تاریخی تمام
بورساله مده تمام اولدی کلام

بلطفه تعالى رشك افزاى ديباجۀ دهور و غبطه فرماى صحايف شهور
اولان عصر معارف حصر حضرت پادشاهيده هر درلو معرفت و هنر سطور
ظهورده جلوه‌گر و نسخۀ نفيسۀ ذات شاهانه‌لرى موهبت الهيه اوله‌رق
انواع معارف وكمالاته مظهر اولدقلرندن سايۀ معالى‌وايۀ حضرت
ملكداريلرنده نسخ مطبوعه‌نك بر طرز بهين و رسم دلنشين اوزره قوالب
مستحسنه‌يه افراغ و اصاغه‌سى دخى مطلوب و ملتزم عالى بولنمشدر بناءً عليه
سايۀ معارف وايۀ جناب كيتى ستانيلرنده انشا و اختراعى ارزو اولنان
حركه‌لى و حركه‌سز خرده نسخ حروفاتك صور منتظمه و مستحسنه‌ده
ترقيم و اعمالنه موفق اولدیغمه تشكراً هم ابناى وطن يدلرينه عاجزانه
بر تحفه و يا دكارم بولنمق و همده اول امرده انفصال و اتصال كلماتك
انظار عامه‌يه عرضى مقصديله سنجيدۀ ميزان تجربه اولمق اوزره صحايفى
قليل و فوائد لدنيه‌سى كثير و جليل بر نسخۀ و فيرة المنفعة و البركه‌نك
طبع و تمثيليله مظهر فيوضات معنويه اولمسنى ارزو ايلديكمده و اندام
سعادت اتسام حضرت رسالتپناهيلرى يد قدرت الهيه ايله
مزين و اراسته و آيينۀ هويت سبحانيه‌دن بالذات اخذ نور حليۀ
محبوبيته سزاوار شايسته اولان مفخر عالم و اشرف بنى آدم صلى الله تعالى
عليه وسلم افندمز حضرتلرينك اصح روايات اوزره نقلا و تواتراً ثبوت
بولان حليۀ شريفه و شمائل جليلۀ نبويه‌لرينى آورده سلك لآلى و نظم
ايدرك اثبات مدعاى بلاغت ايدن واصل رحمت سبحانى مشهور خاقانينك
منظومۀ شريفه‌سى آثار جليلۀ متينه‌دن ايدوكينه مبنى تيمنا و تبركا
حروفات جديدۀ مذكوره‌نك صحايف اراى طبع و تمثيل اولنمسنه اشبو
حليۀ خاقانى ايله شروع و مباشرت قلنمشدر حروفات مذكوره‌نك
بر نقطه‌سى نقصان اولمقسزين تأليف و جمع و الواح سطور وضع اولنمسنه
مدت مناسبه ايله استحصال ايديلان امتياز مخصوصه و اولبابده سانحه پيراى
سنوح و صدور بيوريلان ارادۀ سنيه سايه‌سنده طالب الطاف رب معين
و محب آل و اولاد شفيع يوم الدين محمد امين كمترلرى انشا ايتديرمش

اولدیغی مطبعه و دوکمخانه سنده بالذات جد و اقدام و صرف نقد اهتمام
ایدرك حروفات مذکوره مجددا میدانه کتورلمشدر. نه تعالی بعدازین
اشبو حروفات ایله حجمی صغیر و نفعی کثیر کتب نفیسه و دواوین سلیسه نك
طبع و تمثیلنه صرف ما حصل وسعت و غیرت ایده جکمدن جناب
خالق اللوح والقلم پادشاه معارف علم وشهنشاه فاروق
الشیم ولی نعمتمز السلطان ابن السلطان عبد العزیز خان
افندمز حضرتلرینی نیجه نیجه بومثللو آثار نافعه یه
مظهر موفقیت والی آخر الزمان اریکه
پیرای شان وشوکت بیورسون
آمین

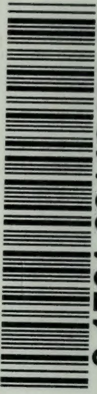
تمت

* * *

* *

*

اشبو حلیهٔ خاقانی حروفات جدیده ومعارف نظارت جلیله سنك رخصت
مخصوصه سیله برنجی دفعه اوله رق چهارشنبه بازارنده فتحیه جامع شریف
قربنده کور اوغلی سوقاغنده کائن امامه جی زاده محمد امین بکك
برنومرولو خانه سی درونده واقع مطبعه ده اشبو بیك
ایکییوز طقسان ایکی سنه سی ماه رمضان شریفك یکرمی بشنجی
کونی طبع و تمثیل قلندی

Hakani Mehmed
Hilye-'i Hakani